

ΚΕΤΕΒΕ

ISBN: 978-625-8770-80-3

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 1746

Roman

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan

Betül Aydın

Düzeltili

Rabia Şenol

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Özkan Kaya

1. BASKI

Eylül 2026
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No: 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Sertifika No: 47939

My Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Yılanlı Ayazma Sk.

No: 8/F Zeytinburnu / İstanbul

Tel: 212 674 85 28

© Özgün adı *Бела соба* olan bu kitabın Türkiye'deki tüm yayın hakları yazarıyla yapılan telif sözleşmesi gereği Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ye aittir. İzinsiz yayımlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

BEYAZ ODA

ZORAN ZIVKOVIĆ

TÜRKÇESİ
MURAT k. MURAT

KETEBE

Zoran Zivkoviç

1948 yılında Belgrad'da doğdu. 1973 yılında Belgrad Üniversitesinde edebiyat eğitimini tamamladı. Aynı üniversitede yüksek lisans ve doktora yaptı. Kurmaca yazarlığının yanı sıra deneme yazarı, üniversite hocası, araştırmacı, yayıncı ve çevirmendir. Eserleri yirmiden fazla dile çevrildi. *Başka Zaman Kütüphaneleri* isimli eseriyle Dünya Fantezi Ödülü'nü aldı.

Türkçeye çevrilen başlıca eserleri şöyledir: *Armağan Zamanlar*, *Papirüs Üçlemesi*, *Müziğin Yedi Dokunuşu*, *Başka Zaman Kütüphaneleri*.

Murat k. Murat

1984 Ankara doğumlu. 2009-2011 yılları arasında arkadaşlarıyla *Yumuşak Ge* dergisini çıkardı. Çeşitli dergi, fanzin ve çevrimiçi mecralarda; öykü, şiir, inceleme yazıları ve çevirileriyle yer aldı. Belgesel ve senaryo çalışmalarına katıldı. Genç okurlar için bir astronomi kitabı kaleme aldı ve çeviriler yaptı. İlk öykü kitabı *Bir Zamanlar Dünyada* 2020, ikinci öykü kitabı *Tuhaf Olan Onlar* ise 2023 yılında Ketebe Yayınları'ndan çıktı. *Seyyahlar ve Kâşifler Kitabı* ve *Korkut Ata Ne Söyledi?* başlıklı derlemelere eserleriyle katkı sağladı. Hâlen arkadaşlarıyla *Post Öykü* dergisini çıkarıyor.

İvana kayıplara karışmıştı.

Akşam ilerledikçe yavaş yavaş farkına vardım bunun. Her zaman olduğu gibi yaratıcı yazarlık dersimi saat dokuzda bitirdim. Salıları saat yedide evimde toplanan sekiz öğrencim ayrılınca çalışma odamı toparlayıp İvana ve kendim için akşam yemeği hazırlamaya mutfığa geçtim. Çalışma günlerinde birlikte yiyebildiğimiz tek öğün akşam yemeğiydi. Sofrayı paylaşmadığımız akşamlar çok nadirdi. Hoş, henüz evde değildi ama az sonra geleceğini umuyordum. Kurt gibi aç olduğumu biliyordur diye düşündüm. Zira ders vermediğim günlerde akşam yemeğini çoğu zaman yedi buçuk gibi yeriz.

Nereye gittiğini bilmiyordum. İvana her zaman bana nereye gittiğini söyler, tıpkı benim de ona söylediğim gibi. Ne var ki özel bir durumdan ötürü olacak, bu defa böyle yapmamıştı. Zamanım epey dardı. Hâliyle giderken, döndüğünde söyleyebileceği bir şey için beni rahatsız etmek istememişti.

Daha sabahtan işler ters gitmeye başlamış gibiydi. Sakin bir gün olması gerekiyordu ama umulmadık işler ve çat kapı ziyaretler zamanımı tüketiyordu. Bu nedenle, ders sabahlarımla hazırlanma rutinine ancak son anda başlayabildim. Genelde en az bir buçuk saat kadar süren işimin başına geçtiğimde saat çoktan beşi on geçiyordu.

On beş dakika sonra belli belirsiz başıma konan narin bir öpücükle düşüncelerimden ayrıldım. İvana'nın bana yaklaştığını

hiç hissetmemiştim, hafifçe irkilerek arkamı döndüğümde dışarı çıkmak üzere giyindiğini gördüm.

Ona sorgulayıcı bir bakış atsam da boyalı dudaklarında beliren bir gülümsemeyle karşılık verip tek kelime etmeden el salladı ve çıktı.

*

Hazır yemeği mikrodalgada ısıtmam, yanına bir de salata yapıp yemek masasını hazırlamam on dakika sürdü. Fakat İvana hâlâ gelmemişti. Cep telefonumu almak için çalışma odama giderken, neden bu kadar geciktiğini düşünüyordum. Ancak o zaman, sıra dışı bir şey olduysa ve İvana beni aramış ya da mesaj atmışsa bile, ders esnasında telefonumun sesini kısıtım için duymamış olabileceğim aklıma geldi.

Telefonun sağ üst köşesindeki minik yeşil lamba yanıp sönmüyordu. Demek ki yeni bir arama, mesaj ya da e-posta yoktu. Zil sesini açtıktan sonra İvana'yı aradım. Bir kadın sesi duyuldu ancak o değildi: "Aradığınız numaraya ulaşılamıyor. Lütfen daha sonra tekrar deneyin."

İşte bu biraz tuhaftı. İvana, telefonunun olmadık bir yerde, sözelimi sinema, tiyatro, bir konser ya da konferansta veya rahatsız edilmek istemediği herhangi bir yerde çalmamasına çok dikkat eder. Ne var ki telefonunu kapatmaktansa sesini kısmayı tercih eder. Sessiz titreşimler, aramalar ve mesajlardan haberdar olmasına yeterdi. Alışkanlığını terk etmesine sebep olan da neydi?

Bunu bilmemin imkânı yoktu elbette. Belli ki dönene kadar sabırla onu beklemem gerekiyordu. Kısa bir süre, umarım... Artık karnım iyiden iyiye guruldamaya başlamıştı. Yemek odasına geri dönerek boş tabağımın başına oturdum. Artık ister istemez ılıklaşan leziz yemeğime özlemle baktım. Aşağı yukarı on dakika kendime hâkim olmayı başarsam da tamamen soğumadan önce yemeye başladım.

İvana'nın yemeğe onsuz başlamama aldırış etmeyeceğini düşünerek kendimi teselli ettim. Sırf bir şeyler onun zamanında gelmesine izin vermedi diye açlıktan ölmeli miydim? Telefonunun kapalı olmasının da basit bir açıklaması vardı muhakkak. Şarjı bitmiş olabilirdi pekâlâ. Açıkçası daha önce böyle bir şey hiç olmamıştı. Yine de hep derler ya, her şeyin bir ilki vardır. İlginç, diye düşündüm lokmamı çiğnerken. Bir sıkıntı yaşayan, sözgelimi aç kalan bir insan, ihtiyaçlarını gidermek için ne kadar kolay bahaneler üretiyor.

İlk lokmalarla açlığımı bastırdıktan sonra, daha sakın bir tavırla yemeye devam ettim. Öyle ki alışık olduğumdan da yavaş yiyordum. Oyalanıyor, İvana'ya yemeğe yetişebilmesi için bir şans vermek istiyordum. Belki de iyice doymadan önce, kısa süreliğine de olsa birlikte yemek yiyebilmeyi umuyordum. Tabagım bitmeye yaklaşırken, sanki keyif almadığım bir şeyi yemek için kendimi zorluyormuşum gibi, artık nispeten dolu olan midem açlık sancılarını bastırıyor ve bahanelerimin зайf noktaları belirginleşmeye başlıyordu.

Gerçeği söylemek gerekirse evet, şarjı bitmiş olabilirdi fakat şehirdeki tek telefon da onunki değildi nihayetinde. Neden bir başkasının telefonundan aramamıştı ki? Numaramı ezbere bilmiyor muydu? Muhtemelen, evet. Telefonlarımıza çok daha bağımlı hâle geldiğimiz için her geçen gün daha az şeyi hatırlıyoruz. Onlar bir kez çuvalladı mı da çaresiz kalıyoruz. Gerçi beni sabit hattan da arayabilirdi. Numaramı bilmiyor olsa bile, bilinmeyen numaralar servisinden öğrenebilirdi pekâlâ.

Bir süre önümdeki boş tabağa öylece baktım ve nihayet kaderimle barıştım: Bu akşam birlikte yiyemeyecektik. Soğumuş yemeği salatayla birlikte buzdolabına geri koysam da İvana'nın tabağı, bardakları ve gümüş takımlarını masanın üzerine bıraktım. Eve vardığında, mutlaka aç olacaktı ve akşam yemeğini mikrodalgada ısıtıvermesi yeterliydi. Tabii daha önce başka bir yerde yemek yememişse...

Bulaşıkları yıkadıktan sonra, yapacak daha iyi bir şey bulamayıp koltuğa gömülerek birkaç gün önce başladığım Laurent Binet'nin mükemmel romanı *Dilin Yedinci İşlevi*'ni (*La Septième Fonction du langage*) elime aldım. Büyüleyici hikâyesi beni mest etmişti, iyiden iyiye okumaya dalmışım... Elli küsur sayfa okuduktan sonra rafta duran saat gözüme ilişti. On bire çeyrek vardı. Bir saatten fazla okumuş olsam da bana sadece yirmi dakika sürmüş gibi gelmişti.

Hepsi bu da değildi. Romanın kurmaca dünyasına dalıp gittiğim süre boyunca İvana'yı bir kez bile olsa aklıma getirmediğimi fark edince vicdan azabı duymuştum. Bu kuşkusuz Binet için bir iltifattı, fakat başına mutlaka bir iş gelmiş olan İvana için ise affedilmez bir suç olmalıydı. Aman Allah'ım, saat neredeyse on bir olmuştu ama hâlâ ne aramıştı ne de eve gelmişti; buna bir izahat getiremiyordum. Sanki yer yarılıp içine girmişti. Sanki öylece ortadan kaybolmuştu.

İçimi bir panik dalgası kaplarken, bir dizi gereksiz düşünce zihnime dolmuştu: Gidip onu aramalıydım (*evet, ama nerede?*), sosyal medyada kaybolduğunu paylaşmalıydım belki de (*iyi de sosyal medya kullanmıyorum, hem nasıl yapılacağını da bilmiyorum*), kardeşini ya da teyzesini mi aramalı (*gerçi ben-de numaraları bile yok*), ortak arkadaşlarımıza bir şeyler duyup duymadıklarını sormalıyım (*hoş, sadece onları geç saatte rahatsız etmiş olurum, hem birileri bir şeyler duymuş olsaydı şimdiye kadar beni çoktan aramış olurlardı*), hastaneleri aramalıyım (*evet, ama hasta ya da merhumeyeyle -bir anlığına taş kesildim- akraba olmadıkça bilgi vermezler*)...

İyi bir polisiye okuru ve -arada sırada- yazar olarak ilk düşünmem gereken şey, ancak kendimi bir parça toparladığımda aklıma geldi: Birisi kaybolduğunda kendi başınıza bir şeyler yapmaya çalışmamalısınız zaten. Bu durumu polise haber vermek gerek. Ne kadar çabuk, o kadar iyi.

“Bir dakika lütfen, sizi nöbetçi komisere aktaracağım,” diye yanıtladı oldukça genç bir kadın sesi. Az önce nereden aradığıma dair sorusunu yanıtlamış ve neden aradığımı kısaca açıklamıştım.

Hemen sonra, bu defa daha olgun bir ses konuştu hattın diğer ucunda:

“Başkomiser Sanya Mırvalyeviç.”

“İyi akşamlar, Zoran Zivkoviç ben...” kısacık bir an durakladım ve kararsızlıkla lüzumu olmadığı hâlde ekledim, “Profesör... Bir kayıp ihbarı...”

Soru vurgusuyla sözümü kesti:

“Aynı zamanda yazar?”

Sanki bundan bahsetmek beni rahatsız ediyormuş gibi “Evet, o da,” diye tereddütle cevap verdim.

“Size nasıl yardımcı olabilirim, Profesör Zivkoviç?”

“Bir kayıp... ihbarında bulunmak istiyorum.”

“Şahsın ismi nedir?”

“İvana... İvana Duriç.”

Telefonun diğer ucundan klavye tuşlarının boğuk tıkırtıları duyulabiliyordu.

“Şahıs yakınınız mıdır?”

“Evet... aslında hayır... şey, yani ben, ee biz...resmen olmasa da... birlikteyiz... Bir süredir yani... aşağı yukarı iki senedir.”

“Anladım, kendisinin doğum tarihini biliyor musunuz?”

“Tabii, 10 Temmuz 1969.”

Yeniden klavye tıkırtıları.

“Şaykaşka Sokağı’nda oturuyor değil mi?”

“Evet, oraya kayıtlı ama orada yaşamıyor. Dairesini kiraya verdi. Yaklaşık bir yıldır benimle yaşıyor. Adresim...”

“Adresinizi görebiliyorum,” diye sözümü kesti komiser. Bir yandan yazmaya devam ederken ekledi: “Komşu sayılırız.”

“Siz de mi bu civarda oturuyorsunuz?”

“Burada çalışıyorum, diyelim. Yeni Belgrad karakolunda. Bana Bayan Duriç’in numarasını verebilir misiniz?”

“Bir dakika.” Telefonumun rehberinden bakarak numarayı söyledikten sonra ekledim: “Size bir faydası olmaz, telefonu kapalı.”

“Kapalı da olsa işimize yarayabilir. Peki size Bayan Duriç’in kayıp olduğunu düşündüren nedir?”

“İki saat önce dönmesi gerekiyordu. Bir yerlerde oyalanmış olsa bile, şimdiye kadar beni aramış olurdu. Ayrıca telefonunu asla kapatmaz. Kesin başına bir şey geldi.”

“Onu en son ne zaman gördünüz?”

Bir anlığına düşündükten sonra yanıt verdim: “Beş buçuk civarı, evden çıkmadan hemen önce.”

“Nereye gidiyordu?”

“Bilmiyorum, söylemedi.”

“Bu normal mi? Yani nereye gittiğini söylememesi?”

“Hayır, tam aksine. Bugün biraz farklıydı. Çalışırken beni rahatsız etmek istemedi. Geç kalmıştım ve her saniyem

değerliydi. Yedideki dersim için hazırlanıyordum da. Yaratıcı yazarlık...”

“Bir arkadaşım derslerinize katılmıştı.”

“Eh, dünya küçük. Adı neydi?”

Başkomiser bir soruyla karşılık vermeyi tercih etti:

“Bayan Duriç nasıl giyinmişti?”

Bir kez daha düşünmem gerekiyordu.

“Her zamanki gibi...”

“Arkadaşımin, bir karakterin tanımını böyle belli belirsiz yapmaları hâlinde onları nasıl azarladığınızı anlattığını hatırlıyorum. Bir bakıma benim işim de aynı. ‘Her zamanki gibi’ benim için bir şey ifade etmiyor...”

İç çekerek cevap verdim:

“Paltosu vardı...”

“Kışın ortasında paltosuz çıkmazdı zaten. Ne renkti? Ayakkabıları nasıldı? Başında şapkası ya da atkısı var mıydı? Çantasını almış mıydı? Ya şemsiyesi? Süslenmiş gibi miydi?”

Pişmanlıkla başımı salladım.

“Hatırlamıyorum. Tamamen öyküleri düzeltmeye odaklanmıştım. İvana’ya sadece göz ucuyla bakmıştım...”

“Konu ayrıntılar olunca komiseriniz Lukiç’in gözleri daha keskin.”

Sesinin tınısından gülümsediğini anlamıştım.

“Komiser Lukiç’i bilmenizden gurur duydum ama o karakterin esin kaynağı kesinlikle ben değilim. Aksine, İvana buna daha uygun olurdu. Eğer ben kaybolsaydım ve sizinle o konuşuyor olsaydı, mümkün olan en detaylı açıklamayı dinliyor olurdunuz.”

“O hâlde, kahramanının bir kadın komiser olduğu bir roman yazarsınız belki.”

“Yeni romanlar dert değil. Hele bir İvana’yı bulalım da.”

“Elimizden geleni yapacağız. Bir haber gelir gelmez sizi arayacağım. Yakında, umarım. Uyuyor olmazsınız değil mi?”

“Nasıl uyuyabilirim ki?”